

Kis-mező: Frissen vetett területen nagy kiterjedésű régészeti lelőhelyet fedeztünk fel, amely nem terjed ki a tábla ÉK-i sarkára (kb. 200×250 m). A felszínen szórványosan gyűjtöttünk kerámiatöredékeket, amelyek nagyrészt a balatonszentgyörgyi bekötőút mentén mintegy 50×150 m hosszan sűrűsödtek kb. a tábla középső harmadában (a DNy-ÉK-i irányú távvezeték-től É-ra).

A tábla DK-i sarkában, szélén újabb leletkoncentrációt (kerámiatöredékek, kovamagkő) figyeltünk meg, amelyet külön gyűjtöttünk. A leletek őskori (feltehetően rézkori, bronzkori) és középkori (13–15. század) településre utalnak. Az őskori leletek a tábla déli részében voltak túlsúlyban. A középkori anyag a tábla középső sávjában, a Ny felé kissé emelkedő részen fordult elő inkább, bár szórtan az egész kiterjedési területen is. A lelőhely a Cser-pataktól É-ra 150–250 m-re húzódik. A 7. sz. főút és a patak közötti, még Hollád külterületéhez tartozó parcella a lábön álló kukorica miatt nem volt járható, de a lelőhely errefelé, azaz déli irányba is tovább húzódhat. Ny-on, már Tikos külterületén, 800 m-re húzódik a Pörös-árok, amely a lelőhely további kiterjedését támasztja alá.

A község többi, a településrendezési tervben érintett külterülete kukorica, tarló vagy legelő miatt nem volt járható. A leletek a kaposvári múzeumba kerültek.

SOMOGYI KRISZTINA

194. Hollókő, Faluhely-rét

(Nógrád megye) Kö

2004. augusztus 2.–12. között szennyvízberuházást megelőző feltárást végeztünk Hollókő határában, a Hollókői-patak partján. A középkori lelőhely a patak két oldalán jelentkezett. A pataktól délre eső Faluhely-rét elnevezésű területen 3 szelvényt nyitottunk, közülük egyben találtunk értékelhető eredményt: egy középkori eredetű árok részletét. A lelőhely É-i része egy a patakpartot kísérő hosszán elnyúló dombon található, ahol a nyomvonalon (4 m-re párhuzamosan a patakparttal) 10 próbaszelvényt (2×1 m) nyitottunk. Ezek feltárása során kiderült, hogy a terepbejárás alkalmával a nyomvonalon megtalált leletek – közvetlen a patak partján – nem a lelőhely szélét jelzik, hanem csupán a domboldalról lemosott és leszántott régészeti leletanyag. A szántott réteg alatt megtaláltuk az altalajt, melyben objektumokat nem tudtunk megfigyelni. A 20–30 cm vastag szántott rétegből objektumhoz nem köthető középkori kerámia és állatsont került elő.

GUBA SZILVIA

195. Hollókő, Pusztaverem-domb

(Nógrád megye) Kö

A szemle során sikerült azonosítanunk a Gádor Judit által 1968-ban feltárt középkori templom helyét. A területen, a templom tövében döngutat működtettek, a

talaj szennyezettsége miatt a lelőhely egyelőre nem kutatható.

Munkatárs: Majcher Tamás.

GUBA SZILVIA

196. Hosszúhetény, 0121/4 hrsz.

(Baranya megye) Kk

A terület a településtől DNy-ra, a Mál-tetőtől délre húzódó É-D irányú dombvonulat keleti része. A dűlő nyugati és északi határa a települést a 6. sz. főúttal összekötő út, keleti határa az Ormánd-dűlőbe vezető földút, délen a Kis-Mező-dűlőtől elválasztó meredek lejtő.

2004. április 16-án kb. 400×200 m kiterjedésű területen végeztem régészeti terepbejárást. A 270–260 m Bf magasságú É-D irányú dombvonulat északi és déli részén kis magaslat, ezeken kisebb-nagyobb kopott, törött kövek természetes előfordulását figyeltem meg, a magaslatokon köves talaj jelent meg. A terület ÉK-i részén, az út közelében néhány apró, kopott (késő) középkori cserép szórvány előfordulása jelezte a középkori Ormánd település közelségét.

NAGY ERZSÉBET

197. Iklad, Iskola tér 7/a

(Pest megye) A

2004. június 7-én bejelentést kapott az aszódi múzeum, hogy a fenti telken házbővítés során csontvázat találtak. Még aznap a helyszínen a következőket tapasztaltam. A szóban forgó telek (hrsz.: 448/2) egy most kialakulóban lévő utcának a déli oldalán helyezkedik el, a Galga bal partján húzódó, nagyjából DK-ÉNy-i irányú magaspártján, annak déli oldalán a községi temető alatt és az általános iskola felett. A tulajdonos a csaknem É-D-i irányú telek DNy-i sarkában álló faháza bővítéséhez egy 50–60 m mély gödröt ásott, s ennek során akadt a vázra, amelyet nagy részben ki is bontott. Ugyanekkor – elmondása szerint – talált a jobb medencelapát alatt egy sor késő avar, öntött, zöldpatinás bronz (vagy ezüst) övveret: egy propeller alakút, 2 lekerekített végű, téglalap alakú, áttört szíjvéget (stilizált állatalakkal?), két akantusz levél alakút. A váz csak lábszárközépig látszott, ezért rá kellett bontani. Ezt a végső kibontását már magam végeztem, de ennek ellenére nem éreztem sehol a sírgödör betöltésének elszíneződését, amely talán azért nem látszódott meg, mivel azonos színű volt a sárga agyagos altalajjal. A váz rabolatlan, de sok helyen gyökerek és rágcsálók bolygatták meg. Hátán, egyenesen feküdt, lába térdben kissé meghajlott. Bal keze nyújtva feküdt a törzs mellett, a jobb kitartva helyezkedett el és könyöktől hiányzott. Tájolás ÉNy-DK: 290–110°, mélysége: 50–65 cm a mai felszíntől. Felnőtt férfi, a csontok megtartása jó. A bontás során valószínűleg másodlagos helyzetben a jobb térdnél előkerült egy félköríves, áttört, bronz szíjvég(?), valamint a váz felszedése után egy állatjárásban egy további akantusz levél alakút találtunk. A